

Denguekuume

Sukeltajan kuvaus

Kertomuksessa esiintyvä sukeltaja on 49-vuotias nainen, joka on tehnyt yli 200 sukellusta elämänsä aikana. Hänellä ei tiettävästi ole ollut mitään sairauksia. Hänellä ei myöskään ole ollut mitään säännöllistä lääkitystä, ja hän on yleisesti ottaen ollut terve ja hyvässä kunnossa.

Trooppinen sukellusloma

Kyseinen sukeltaja suuntasi suosituille Karibian saarelle viikon mittaiselle sukelluslomalle. Yli kuuden päivän aikana hän suoritti 21 sukellusta, jotka kaikki sujuivat ilman ongelmia. Hengityskaasuna sukelluksilla käytettiin ilmaa, ja sukeltajan sukellukset eivät ylittäneet hänen tietokoneensa ilmoittamia dekompressiorajoja. Hän suoritti turvapysähdyksen jokaisen sukelluksen lopuksi. Sukeltajan syvimmän sukelluksen enimmäissyvyys oli 34 metriä. Muiden sukellusten syvyydet vaihtelivat 9 metristä 27 metriin. Sukeltaja vältti liiallista alkoholin käyttöä ja otti muutenkin käyttöksessään huomioon sellaiset seikat, joilla olisi saattanut olla negatiivista vaikutusta hänen terveydentilaansa tai turvallisuuteensa sukellusloman aikana.

Tapahtumien kulku

Kun sukeltajan paluupäivä koitti, oli hänen lentoa edeltävä pinta-aikansa tällöin yli 24 tuntia. Hänellä ei ollut mitään erityisiä vaivoja, mutta hän tunsi kuitenkin yleistä huonovointisuutta. Lentoja hänellä oli kaksi. Ensimmäisen lennon aikana hän alkoi tuntea syviä lihas- ja nivelkipuja. Kipuja esiintyi useissa paikoissa, ja niiden lisäksi hän kärsi pahoinvoinnista ja kovasta päänsärystä. Oireet eivät loppuneet maan pinnalla lentojen välillä, mutta ne eivät myöskään pahentuneet toisen lennon aikana. Nainen saapui kotiinsa ja toivoi olonsa paranevan levon jälkeen. Yöllinen uni ei kuitenkaan helpottanut hänen oloaan, eivätkä oireet vähentyneet levon jälkeen. Nainen oli huolissaan sukeltajataudin (DCS) mahdollisuudesta, joten hän

päätti ottaa yhteyttä DANiin.

DANin lääkärit, joiden kanssa sukeltaja keskusteli, ehdottivat, että hän hakeutuisi lääkärin hoidettavaksi lähimpään päivystyspisteeseen. Vaikka paineesta johtuvien vaurioiden mahdollisuutta ei voitukaan sulkea kokonaan pois, oireiden ajoittuminen ja luonne antoivat olettaa, että muut mahdolliset selitykset olisivat todennäköisempiä. Kun nainen saapui päivystykseen, hänellä oli kuumetta 39 °C. Hänelle tehtiin joukko diagnostisia toimenpiteitä, joihin sisältyi useita laboratoriotutkimuksia ja perusteellisia fyysisiä ja neurologisia tutkimuksia. Kaikki merkit viittasivat siihen, että diagnoosina oli denguekuume, ei sukeltajantauti.

Sairaalan henkilökunta suoritti asianmukaiset hoitotoimenpiteet, joihin sisältyivät suonensisäinen nesteytys ja lääkitykset kipuun ja pahoinvointiin. Hoitojen jälkeen nainen palasi takaisin kotiinsa, ja lääkäri ohjeisti naisen perhettä tämän voinnin seuraamisessa ja kotihoidon toteuttamisessa. Kuume ja pahoinvointi menivät ohi kolmessa päivässä, ja kivut ja päänsärky lakkasivat kokonaan kahden viikon kuluttua. Sukeltajan onneksi DANin vakuutus korvasi hoidon kustannukset. Kyseessä oli se osa vakuutuksesta, joka kattaa ne matkan aikana syntyneet kiireellistä hoitoa vaativat hätätilanteet, jotka eivät liity sukeltamiseen.

Lääkietieteellisen arvioinnin tärkeys

Tämän tapauksen tulisi olla sukeltajille muistutuksena siitä, että trooppisille alueille matkustaminen altistaa heidät muillekin kuin sukeltamiseen liittyville riskeille. Kyseessä olleen sukeltajan oireiden luonne ja niiden ajoittuminen saivat hänet perustellusti ajattelemaan, että oireet eivät ehkä liitykään sukeltamiseen. Hän turvautui kuitenkin viisaasti lääketieteen ammattilaisten asiantuntemukseen ja sai näin nopeasti oikean arvion sairaudestaan sekä hoitoa siihen ripeästi. (Kannattaa ottaa huomioon se, että sukeltamisen jälkeistä lentämistä koskevien vahvistettujen ohjeiden noudattamisella saavutetaan säännöllisesti hyviä tuloksia turvallisuuskysymyksissä.)

Ei voida liikaa korostaa sellaisen lääketieteellisen arvioinnin tärkeyttä, joka ottaa huomioon useita mahdollisia diagnooseja. Vaikka paikallinen kipu ja voimakas päänsärky ovatkin sukeltajantaudin yleisiä oireita, ympäri kehoa tuntuvat lihaskivut ja kuume eivät sitä ole. Tarkastuksen tehnyt lääkäri huomasi tämän ja laajensi erotusdiagnoosiluettelo sen mukaisesti. Denguakuumeessa diagnoosi tehdään kliinisten löydösten (oireet) perusteella samoin kuin sen perusteella, että potilas on matkustanut tunnetuilla riskialueilla. Tämä trooppinen sairaus ei onneksi yleensä uhkaa henkeä. Oletettavissa on, että siitä toipuu täysin muutaman viikon sisällä, kuten kävi tässäkin tapauksessa.

Useimmat sukeltajat tuntevat sukeltajantaudin oireet, mutta tärkeää on muistaa myös se, että kyseiset oireet eivät liity yksinomaan sukeltajantautiin. Ne saattavat olla merkinä myös joistakin muista sairauksista.

Kuva: Marcello Di Francesco

Kuumetta ja muuta oireilua

Denguekuume on hyttysten levittämä tartuntatauti. Tartuntamäärissä on dokumentoitu nousua kaikkialla Karibiassa ja Yhdysvaltain kaakkoisosissa. Määrät eivät ole nousseet hälyttävälle tasolle, mutta matkajien tulisi kuitenkin olla tietoisia tästä taudista. Tartunnalle on tyypillistä kuumeen äkillinen nousu 3 - 14 päivän kuluttua siitä, kun tartuntaa levittävä hyttynen on pistänyt. Denguekuumeen klassiset oireet ovat mainitun itämisajan jälkeen seuraavat:

- Äkillinen kuumeen nousu
- Lihas- ja nivelsäryt/-kivut
- Voimakas päänsärky otsan alueella
- Äkillinen silmien takana tuntuva kipu
- Pahoinvointi ja ruokahalun menetys
- Ihottuma
- Harvoissa tapauksissa verenvuoto

Tautiin liittyvä kipu saattaa olla voimakasta, erityisesti peräkkäisissä tartunnoissa. Tästä kovasta kivusta johtuen denguekuumetta on alettu kutsua lisänimellä "luunmurtumakuume". Kuumetta ja kipua tulisi hoitaa parasetamolilla. Vältä aspiriinia, ibuprofeenia, naprokseenia ja muita steroideihin kuulumattomia tulehduskipulääkkeitä (NSAID), koska ne voivat aiheuttaa verenvuotoa.

Useimmissa tapauksissa kuume laskee muutaman päivän kuluessa, mutta väsymys saattaa kestää päivistä viikkoihin. Nykyään on tautia vastaan olemassa myös [hyväksytty rokote](#). Tosin sitä suositellaan vain niille, joilla on ollut denguekuume tai jotka elävät sellaisen väestön keskuudessa, jossa useimmat ihmiset ovat saaneet tartunnan. Lisätietoa denguekuumeesta ja muista trooppisista taudeista saat

tutustumalla [Euroopan tautiennäköisy- ja -valvontakeskuksen](#) ja [Maailman terveysjärjestön](#) verkkosivuillaan jakamiin tietoihin ja päivityksiin. Älä myöskään epäröi olla yhteydessä DANiin aina kun sinulle tulee oireita sukelluksen jälkeen.

Ennen lähtöäsi muista vielä varmistaa, että DANin jäsenyytesi on edelleen voimassa. Jos se ei ole, liity nyt DANiin tai uusi jäsenyytesi osoitteessa www.daneurope.org.

DANin jäsenyys takaa sinulle suurimman kansainvälisen sukeltajia auttavan verkoston palvelut. Nämä palvelut ovat käytössäsi kaikkialla ja kaikissa hätätilanteissa.